

Manifest o internetu – IFLA 2014

1 Knjižnične in informacijske službe in internet

- 1.1. Knjižnične in informacijske službe so pomembni nosilci povezovanja ljudi s svetovnimi in lokalnimi informacijskih viri. Omogočajo dostop do idej in ustvarjalnih del, zato je vsakomur dostopno bogastvo človeškega izražanja in kulturne raznolikosti.
- 1.2. Internet posameznikom in skupnostim po vsem svetu, tudi v najmanjših in najbolj oddaljenih vaseh ali v največjih mestih, omogoča enake možnosti dostopa do informacij, ki zagotavljajo osebni razvoj, izobraževanje, kulturno bogatenje, opravljanje gospodarske dejavnosti, dostop do vladnih in drugih storitev ter kot aktivnim državljanom informirano sodelovanje v demokratični družbi. Internet sočasno ustvarja priložnosti za vse, da s svetom delijo svoje ideje, zanimanja in kulturo.
- 1.3. Knjižnične in informacijske službe morajo omogočati dostop do interneta, njegovih virov in storitev. Njihova vloga je, da delujejo kot točke dostopa, ki pri premagovanju ovir zaradi premoženjskih, tehnoloških in sposobnostnih razlik nudijo dostopnost, usmerjanje in podporo.

2 Prost dostop do informacij in svoboda izražanja sta bistvenega pomena za enakost, globalno razumevanje in mir. Zato IFLA ugotavlja, da:

- 2.1. je prost dostop do informacij in svoboda izražanja, ne glede na medij in meje, temeljna odgovornost knjižnice in informacijske stroke;
- 2.2. je zagotavljanje prostega dostopa do interneta v knjižnicah in informacijskih službah bistvenega pomena za pravice do prostega dostopa do informacij in za svobodo izražanja; skupnostim in posameznikom prispeva k napredku, svobodi in razvoju;
- 2.3. mora biti dostop do interneta in njegovih virov skladen s Splošno deklaracijo človekovih pravic Združenih narodov, predvsem z njenim 19. členom:

Vsakdo ima pravico do svobode mišljenja in izražanja, všteti pravico, da nihče ne sme biti nadlegovan zaradi svojega mišljenja, in pravico, da lahko vsak išče, sprejema in širi informacije in ideje s kakršnimkoli sredstvi in ne glede na meje.

- 2.4. je potrebno odstraniti ovire za pretok informacij, še posebej tiste, ki posameznikom preprečujejo, da bi izboljšali kakovost življenja in lahko vodijo do neenakosti in revščine; odprti internet je bistvenega pomena, dostop do informacij in svoboda izražanja ne smeta biti predmet kakršnekoli cenzure – ideološke, politične ali verske – in ekonomska ali tehnološka ovira.

3 Vloga in pomen knjižničnih in informacijskih služb

- 3.1 Knjižnične in informacijske službe so ključnega pomena pri zagotavljanju prostega dostopa do informacij in svobode izražanja, zato morajo:
- biti na voljo vsem članom skupnosti, ne glede na starost, raso, narodnost, vero, kulturo, politično pripadnost, telesne ali duševne sposobnosti, spol ali spolno usmerjenost, ali kako drugo okoliščino;
  - zagotoviti dostop do interneta v okolju, ustreznem za vse uporabnike;
  - pomagati uporabnikom, tudi otrokom in mladini, da postanejo medijsko in informacijsko pismeni, tako da bodo izbrane informacijske vire uporabljali svobodno, samozavestno in neodvisno;
  - podpirati pravico uporabnikov do raziskovanja in izmenjave informacij;
  - prizadevati si za zagotovitev zasebnosti uporabnikov, da ostanejo viri in službe, ki jih slednji uporabljajo, zaupne;
  - z dostopom do interneta, njegovih virov in storitev omogočati in spodbujati intelektualno, kulturno in gospodarsko ustvarjalnost.
- 3.2 Tako kot do drugih osnovnih storitev mora biti dostop do interneta in povezanih tehnologij v knjižničnih in informacijskih službah brezplačen.

4 Uresničevanje manifesta

- 4.1 IFLA spodbuja vlade, naj podprejo neoviran pretok na internetu dostopnih informacij in svobodo izražanja; nasprotujejo naj poskusom cenzuriranja ali oviranju dostopa, da bo zagotovljena odprtost in preglednost; zagotovijo naj, da bo zbiranje podatkov dokazljivo zakonito, potrebno in sorazmerno.
- 4.2 IFLA knjižnične in informacijske službe poziva, naj sodelujejo z državami, vladami, verskimi ali civilno-družbenimi institucijami pri razvijanju strateških politik in načrtov, ki podpirajo in uresničujejo načela, zapisana v tem manifestu, in sicer z omogočanjem večjega dostopa javnosti do interneta v knjižničnih in informacijskih službah po svetu, predvsem v državah v razvoju.